

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 4. decembra 1877.

Obseg: Deželni nadzorniki kmetijstva. — Občni zbor družbe kmetijske Kranjske 21. novembra t. l. (Dalje.) — Gospodarske novice. — Postava o pobiranju mitarine na Reški cesti. — Kdo je kriv žalostnih državnih financ v Avstriji. — Angora. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

C. k. deželni nadzorniki kmetijstva.

Dolgo se je že govorilo, da, kakor šolstvo in nekatere druge državne naprave imajo svoje nadzornike (inspektorje), dobi tudi poljedelstvo Avstrijskih dežel svoj „Landeskulturinspektoren“. Zdaj se utegne to vresničiti, kajti vladna „Wiener Zeitung“ je unidan naznanila, da minister kmetijstvu je barona Roderika Villa Secca imenoval za provizornega nadzornika za doljno Avstrijsko, Moravsko in Šlezko, g. Fr. Zoepfa pa za gornje Avstrijsko, severno Tirolsko in Predalpsko. Od imenovanj takih nadzornikov za druge dežele ni dozdej še nič znano, gotovo pa se oglašja pri gosp. ministriku že več kompetentov za take menda dobro plačane nove službe.

Kakošna opravila pa bodo imeli ti nadzorniki kmetijstva?

Naloga njihova bo neki pozvedovati razmere kmetijstva v deželah, ki so njihovemu nadzorstvu izročene, in pa pogoje, s katerimi bi se dalo kmetijstvo v teh deželah pospešiti ter ministerstvu kmetijstva na stavljena vprašanja poročati. Oni so tedaj organi ministerstva in so oddelki c. kr. vlad tistih dežel, za katere so imenovani. Namen teh nadzornikov je prizadeve c. kr. vlad in pa družeb kmetijskih za povzdigo poljedelstva podpirati in čuvati nad tem, da se kmetijstvu podeljene državne podpore (subvencije) dobro in vestno na prid kmetijstva obračajo. Tudi imajo ti nadzorniki še ta namen, da družbam kmetijstva tista bremena odvzamejo, ki jih zdaj imajo o tem, da na vladna vprašanja odgovarjajo in c. kr. ministerstvu poročajo. Na kratko rečeno, c. kr. ministerstvo kmetijstva hoče v kmetijskih nadzornikih imeti svoje službene organe.

Koliko bo mogel en tak nadzornik za več dežel izvršiti koristnega, in kolikošni bodo stroški potovanja, to bode še le skušnja učila. Zato je sl. ministerstvo modro storilo, da je začelo le z dvema provizornima nadzornikoma. Naprava ta je v našem cesarstvu čisto nova, zato bilo bi želeti, da se vpelje še le, ko se dejansko koristna skaže.

Občni zbor družbe kmetijske Kranjske

21. novembra t. l.

(Dalje.)

V 3. točki (nasveti podružnic ali posamnih družbenikov) je podpredsednik Novomeške podružnice Ogulin

stavil več predlogov. Predlog, da bi za razstave Novomeškega, Krškega in Metliškega okraja družba dala srebernih in brončenih svetinj, ni bil sprejet, ker družba nima svetinj, pa tudi denarja ne, da bi jih mógla kovati; lično izdelane pohvalne diplome pa bo rada dala.

Predsednik baron Wurzbach to priliko porabi in predlaga, naj zbor gosp. Ogulinu ga njegovo neutrudljivo delovanje v korist kmetijstva sploh in za njegov veliki trud o Novomeški razstavi goved oktobra meseca zahvalo izreče. Zbor temu predlogu enoglasno pritrdi.

Dalje predlaga g. Ogulin, naj bi centralni odbor skrbel za nabiro denarnih pripomočkov, da bodo v vinski razstavi, ki bo leta 1879. na Dunaji, Kranjska vina častno zastopana. — Predsednik obljubi, da centralni odbor ne bode prezrl tega nasveta. — Razprave o predlogu za napravo poskušalnega vinskega vrta na Dolenskem, o katerem je po predlogu Ogulinovem bila obravnava v lanskem družbinem zboru in pa letos v deželnem zboru, so se udeležili deželni glavar, dr. Poklukar in zbor predsednik. Vsi govori so povdarjali, da deželni zaklad ne premore nakupa tacega posestva in stroškov za vzdržavanje njegovo, k večemu bi se moglo iz deželnega denarja nekoliko podpore dati, ko bi se v najem vzel kak nograd; sklep o tem pa pristaja deželnemu zboru. — Dalje nasvetuje Ogulin, naj bi družba delala na to, da živinske razstave, kakoršna je bila uni mesec v Novomestu, bi trajale po 2 ali 3 dni, ker samo v enem dnevu se ogled živine in premiranje ne dá pravilno izvršiti, — da pa bi se za krmo živine po 2 ali 3 dni potrebni stroški iz državne subvencije pokrili. — G. Schollmayr podpira ta predlog, rekši, da glavni namen tacih razstav je to, da ljudstvo ogleda razstavljenno živino, za to pa je treba več časa. — Profesor Konšek ni za ta predlog, ker lastniki živine bi se bali velikih stroškov, če bi morali 2 ali 3 dni svojo živino v tujem kraju s krmo oskrbovati; tudi se ves ogled dá v enem dnevu izvršiti s tem, da živina, ki je malo prida, brž odlazi, izbrana se pa potem lahko dalje časa ogleduje. Da bi naša družba mogla take stroške strpeti, ni misliti, in da bi se po državni podpori pokrili, tudi ni upati. — Dr. Poklukar in dr. Bleiweis mislita, naj se Ogulinov predlog v predvarek vzame v poročilu, ki ga ima družba predložiti o normativu, katerega je ministerstvo kmetijstva družbi v pretres poslalo. — Predlog dr. Poklukarja in dr. Bleiweisa je bil pri glasovanju sprejet.